

SME INFO HU

ŐSZI ADÓCSOMAG 2022 - ADÓ- ÉS SZÁMVITELI TÖRVÉNYVÁLTOZÁSOK

Az SME INFO általános tájékoztató jellegű összeállítás. Célja, hogy felhívjuk Ügyfeleink figyelmét az általunk fontosnak tartott, aktuális törvényi változásokra. Nem helyettesíti a jogszabályok alapos áttekintését és a konzultációt tanácsadóival.

Az őszi adócsomag kevés jelentősebb módosítást tartalmaz, leginkább pontosítások, értelmezést segítő kiegészítések jellemzik, ezekből viszont sok van.

A legizgalmasabbnak tűnő változás egy – EU-direktívával összhangban megalkotott – társaságiadó-jelentés, amely azonban csak 2024 közepén kerül majd bevezetésre. Az időzítésére és a terjedelmére való tekintettel ezzel a jelentéssel egy külön kiadványunkban foglalkozunk.

Figyelemmel a felmerült igényekre, külön kiadvánnyal jelentkezünk majd bérszámfejtési ügyfeleink számára is, amelyben elsősorban az őket érintő adónemeket és a Munkatörvénykönyvének módosításait foglaljuk össze.

Jelen hírlevelünkben általános tájékoztató jelleggel mutatjuk be azokat a – leginkább számviteli szakembereket érintő – számviteli és adótörvényi változásokat, amelyeket Ügyfeleink szemszögéből tekintve fontosnak ítéltünk. Itt is felhívjuk a figyelmet, hogy a módosítások többsége már a 2022-es üzleti évre is alkalmazható vagy alkalmazandó.

Időközben megjelent két Kormányrendelet is, amely az extraprofit adók terén jelent újdonságot. Bár ezek nem részei a „hivatalos” őszi adócsomagnak, de az időzítés miatt jelen kiadványunkban foglalkozunk velük is.

az SME Team

© Process Solutions, 2022.

– Minden jog fenntartva!

ps subject matter
expert team

www.ps-bpo.com

Fő fejezetek

- 1 Társasági adó (TAO)
 - 1.1 Vagyonkezelő alapítványok mentesítése – pontosítások
 - 1.2 Elhatárolt veszteség
 - 1.3 Meglévő társasági-adóalapkedvezmény módosítása
 - 1.4 Csoportos társasági adóalany
- 2 Személyi jövedelemadó (SZJA)
 - 2.1 25 év alattiak SZJA-kedvezménye
 - 2.2 Külföldi magánszemély speciális munkavégzése
 - 2.3 Vagyonkezelő alapítványokhoz kapcsolódó szabályok bővítése
- 3 Áfa
 - 3.1 Adóköteles ingatlanértékesítési kör bővítése
 - 3.2 Fordított adózás
 - 3.3 E-nyugta
 - 3.4 Távértékesítés
 - 3.5 Új építésű lakóingatlanok kedvezményes áfa-ja
- 4 Kisvállalati adó (KIVA)
 - 4.1 Áttérési szabályok
 - 4.2 KIVA-alanyiség megszűnése
 - 4.3 Átlagos statisztikai létszám
- 5 Helyi iparűzési adó
 - 5.1 Egyszerűsített adóalap-meghatározás
 - 5.2 Kapcsolt vállalkozások közötti árak miatti kiigazítás iparűzési adó kezelésének változása
- 6 Reklámadó
- 7 Pénzügyi tranzakciós illeték
- 8 Szociális hozzájárulási adó
- 9 Társadalombiztosítás (Tbj)
- 10 Illeték
 - 10.1 Ingatlan átruházás kapcsolt felek között
 - 10.2 Vagyonkezelő alapítványokat érintő módosítások
 - 10.3 Illetékbélyeg megszűnése
- 11 Adózás rendje
 - 11.1 Szokásos piaci ár megállapítására irányuló eljárás
 - 11.2 Nagy összegű adóhiánnyal és adótartozással rendelkező adózók
- 12 Adóigazgatás
- 13 Egyéb törvények módosítása
- 14 Újabb extraprofitadó teher került elfogadásra
 - 14.1 Energiaszektor
 - 14.2 Légitársaságok
- 15 Számviteli törvényváltozások

1. TÁRSASÁGI ADÓ (TAO)

1.1 Vagyonkezelő alapítványok mentesítése – pontosítások ⁽¹⁾

A társasági adó már eddig is lehetőséget biztosított adómentességre, illetve a társasági adóbevallási kötelezettség nyilatkozattal történő kiváltására a vagyonkezelő alapítványok, bizalmi vagyonkezelés és a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány esetében meghatározott feltételek beállta esetén.

Ugyanakkor a vagyonkezelő alapítványok társasági adóban relatíve nem régen (2019-ben) jelentek meg, így a joggyakorlat újabb eseteket hozott fel, amit törvényi szinten rendezni kellett. A módosítás következtében az adómentességi és bevalláskiváltási feltételek tekintetében *természetes személy kedvezményezettnek* minősül az olyan természetes személy által alapított vagyonkezelő alapítvány is, amelynek a kedvezményezettje kizárólag természetes személy. Így az adómentesség, illetve a bevallás nyilatkozattal történő kiváltása – a feltételek fennállása esetén – innentől kezdve megilleti

- a vagyontömeget, valamint
- a természetes személy által alapított vagyonkezelő alapítványt

akkor is ha, a kedvezményezett egy ilyen – előbbieken említett – vagyonkezelő alapítvány.

A fentiekén túl szintén a módosítás része, hogy a kezelt vagyon, az alapítvány vagy a vagyonkezelő alapítvány esetében az adózás előtti eredményt csökkenti a személyi jövedelemadóról szóló törvény rendelkezései szerint megállapított tartós befektetésből származó jövedelem.

Hatályba lépés: 2022.november 24, de már a 2022-es üzleti évre is alkalmazható.

1.2 Elhatárolt veszteség ⁽²⁾

A 2015 előtt keletkezett és eddig fel nem használt elhatárolt veszteségek elszámolására vonatkozóan a módosítás a kamatlevonás-korlátozási szabályok alkalmazása nélküli adóalap 50%-ában rögzíti a maximálisan érvényesíthető adóalap-csökkentést.

Hatályba lépés: 2022.november 24, de már a 2022-es üzleti évre is alkalmazható.

S (1) 1996. évi LXXXI. tv. – 5.§ (7a); 7.§ (1) o); 20.§ (1) b); 29/A.§ (107)

(2) 1996. évi LXXXI. tv. – 29/A.§ (114)

1.3 Meglévő társasági-adóalapkedvezmény módosítása ⁽³⁾

A módosítás szerint a jelenleg is élő ún. elektromos töltőhálózatok létesítéséhez kapcsolódó adóalap-kedvezmény a 2022. január 31-et követően benyújtott adóbevallásokban már *de minimis* kedvezménynek fog minősülni. A *de minimis* támogatás az adóalap-csökkentés mértékére számított társasági adó összegével egyezik meg.

A *de minimis* kedvezmények Európa Unió-s előírások alapján működő állami támogatások, amelyekre egy összevontan 3 éves időtartamra vonatkozó 200,000 Euró felső korlát van érvényben.

Aki már benyújtotta 2022. január. 31-ét követően az adóbevallását és élt ezzel az adóalap-kedvezménnyel, annak önellenőrzést kell beadnia a jogalap módosítása érdekében.

A módosítás ugyanakkor választási lehetőséget is biztosít egy átmeneti időszakra, melynek értelmében az adózók nyilatkozhatnak az adóalap-kedvezmény kapcsán, hogy

- de minimis* EU-rendelet alapján kívánják az adóalap-kedvezményt elszámolni vagy
- egy EU által is jóváhagyott speciális, de ideiglenes állami támogatás terhére veszik igénybe.

A b) pont szerinti speciális állami támogatás az orosz-ukrán háború kapcsán hozott ún. ideiglenes válságkezelési kereten és ennek ún. közleményén („válságközlemény”) alapul.

A válságközlemény alapján történő igénybevételre a 2022. január 31-e után beadott bevallásoknál lesz mód. Ez történhet akár önellenőrzés keretében is, ha a módosítás hatályba lépése előtt már beadásra került a bevallás.

Megjegyzendő, hogy a fenti választási lehetőség nem csak az elektromos töltőhálózatok vonatkozásában áll fenn, hanem minden egyéb kedvezmény esetében is, amelyek az általános *de minimis* rendelet alapján vehetőek igénybe. Ezt a választást az első alkalommal az adózó a 2022-ben kezdődő adóévről a módosítás hatályba lépése után benyújtott bevallásban jogosult megtenni, utoljára pedig a válságközlemény alkalmazhatóságának határidejéig beadott bevallásban.

⁽³⁾ 1996. évi LXXXI. tv. – 7.§ (31); 29/A.§ (108)-(113)

Az elektromos töltőhálózatok létesítéséhez kapcsolódó módosítás megjelenik a „Robin Hood” adóban is.⁽⁴⁾

Hatályba lépés: 2022. december 24, de már a 2022-es adóévre is alkalmazandó, alkalmazható a fentiekben részletezettek szerint

1.4 Csoportos társasági adóalany ⁽⁵⁾

A 2019-ben bevezetett új társasági adóalanyiság a jogértelmezések és joggyakorlatok során újabb és újabb kérdéseket vet fel, amelyet a jogalkotónak törvényi szinten szükséges kezelnie.

1.4.1 Csoporttag jogutód nélküli megszűnése

2023-tól megszűnik a csoportos társasági adóalany (CSOPTA) tag CSOPTA tagsága akkor is, ha

- végelszámolás, felszámolás, kényszertörlési eljárás alá kerül, vagy
- az adózó végelszámolási vagy felszámolási eljárás nélkül szűnik meg.

A megszűnés dátuma az a) pont esetében a fenti események kezdő időpontját megelőző nap lesz, a b) pont esetében pedig a megszűnés napja.

1.4.2 Adóelőleg-szabályok

A módosítás értelmében, amennyiben valamely csoporttag csoporttagsága megszűnik (jogutód nélküli megszűnéstől eltérő ok miatt) vagy maga a csoportos adóalanyiság szűnik meg, akkor ezen események bekövetkezésére okot adó körülmény napját követő 30 napon belül köteles a volt csoporttag a CSOPTA bevallott adóelőlegét megosztani és ezt bevallani. Korábban a 30 napos határidőt a csoporttagság vagy csoportos adóalanyiság megszűnésétől kellett számítani.

Hatályba lépés: 2023. január 1.

⁽⁴⁾ 2008. évi LXVII. tv. – 6.§ (15); 18.§ (15)-(19) ⁽⁵⁾ 1996. évi LXXXI. tv. – 6.§ (3c); 26.§ (6)

2. SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ (SZJA)

2.1 25 év alattiak SZJA-kedvezménye ⁽⁶⁾

Az adóhatóság fel fogja tüntetni a bevallási tervezetben a 25 év alattiakat érintő szja-kedvezmény érvényesítéséhez kapcsolódó adatokat, amit a magánszemély az szja-bevallás benyújtásának határidejéig javíthat és kiegészíthet. Ennek hiányában a kedvezményre jogosult részére járó kedvezmény az adóbevallási tervezetben feltüntetett összeg marad.

Hatályba lépés: 2023. január 1.

2.2 Külföldi magánszemély speciális munkavégzése ⁽⁷⁾

Viszonylag szűk kört érintő változás az, hogy abban az esetben, ha külföldi magánszemély 30 napnál rövidebb ideig munkát végez közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványnál, egyházi jogi személynél vagy ilyen alapítvány, illetve egyházi jogi személy által fenntartott felsőoktatási intézménynél, akkor a kapott juttatása adómentes lesz. Az adóhatóság felé történő bejelentési kötelezettség a foglalkoztatót fogja terhelni, a külföldi magánszemély számára nem fog keletkezni semmilyen adminisztrációs kötelezettség.

Hatályba lépés: 2023. január 1.

2.3 Vagyonkezelő alapítványokhoz kapcsolódó szabályok bővítése

A vagyonkezelő alapítványok speciális helyzete és viszonylag nem régi létezése (2019) miatt a jogszabályok – így az Szja tv. is – folyamatosan alakulnak, igazodnak.

2.3.1 Árfolyamnyereségből származó jövedelem ⁽⁸⁾

Meghatározásra került az MRP (munkavállalói részvényjuttatási program) keretében e célra létrehozott vagyonkezelő alapítványon keresztül átadott értékpapírok bekerülési értéke, azonos módon, mintha közvetlenül az MRP-ből juttatott értékpapír lenne.

Hatályba lépés: 2023. január 1.

2.3.2 Tartós befektetésből származó jövedelem ⁽⁹⁾

Módosításra került az a szabály, amely meghatározza, hogy ki jogosult tartós befektetési számla (TBSZ) megkötésére. Ez a kör került kiegészítésre a

§ (6) 1995. évi CXVII. tv. – 29/F.§ (3a) (7) 1995. évi CXVII. tv. – 1.mell. 4. 4.51; 2017. évi CL. tv. – 41.§ (1a)

(8) 1995. évi CXVII. tv. – 67.§ (9) ag (9) 1995. évi CXVII tv. – 67/B.§

magánszemélyek által alapított (és magánszemély kedvezményezett körből álló) vagyonkezelő alapítvánnyal.

Hatályba lépés: 2022. november 24.

2.3.3 KMRP keretében szerzett értékpapír ⁽¹⁰⁾

Szintén a vagyonkezelő alapítványokhoz kapcsolódik az értékpapírban megszerzett jövedelem adózási szabályainak azon módosulása, aminek értelmében nem minősül bevételnek az az értékpapírban meghatározott vagyoni érték, amit a magánszemély egy KMRP (Különleges Munkavállalói Részvényjuttatási Program) keretében létesített vagyonkezelő alapítvány kedvezményezettjeként szerez meg.

Hatályba lépés: 2023. január 1.

3. ÁFA

3.1 Adóköteles ingatlanértékesítési kör bővítése ⁽¹¹⁾

A módosítás értelmében az ingatlan rendeltetésének vagy rendeltetési egysegei számának megváltoztatásával létrejövő új ingatlan értékesítése is adóköteles lesz, amennyiben az ezt igazoló hatósági bizonyítvány kiállítása és az értékesítés között nem telik el két év. Ezzel összhangban az ilyen funkcióváltással létrejövő ingatlanok két éven belüli – egyébként nem adóalany által történő értékesítése – szintén adóalanyiságot fog keletkeztetni, amennyiben arra sorozatjelleggel kerül sor.

Ilyen eset az, ha az ingatlan tulajdonosa a lakását úgy alakítja át, hogy az többé nem funkcionál lakóingatlanként, hanem üzlethelyiségként használható tovább. Az Áfa tv. újításának köszönhetően az üzlethelyiség értékesítése új ingatlannak fog minősülni, ha a funkcióváltást igazoló hatósági bizonyítvány kiállítása és az értékesítés között nem telik el 2 év.

Hatályba lépés: 2023. január 1.

3.2 Fordított adózás ⁽¹²⁾

Egyértelműsítésre került a fordított adózás használata az építési-szerelési munkák vonatkozásában. Erre azért volt szükség, mert a gyakorlatban a tág fogalomhasználat félreértésekhez vezetett és nem volt egységes a joggyakorlat. A módosítás általánosan hatósági engedélyt, illetve hatósághoz történő bejelentést kíván meg a munkák elvégzéséhez, tehát fordított

§ (10) 1995. évi CXVII. tv. 77/A.§ (11) 2007. évi CXXVII. tv. – 6.§ (4) b); 86.§ (1) j)

(12) 2007. évi CXXVII. tv. – 142.§ (1) b); 357.§

adózás alá fognak esni azok a szolgáltatások is, amelyeknél ugyan építési engedélyre, egyszerű bejelentésre nincs szükség, de a munkák elvégzéséhez szükséges valamely egyéb hatósági engedély vagy bejelentés (pl. amely munkák örökségvédelmi engedélyhez vagy bejelentéshez, rendeltetésmódosítási engedélyhez vagy településképi bejelentési eljáráshoz kötöttek).

A fenti definícióváltozás miatt fordított adózás alá kerülő ügyletek esetén speciális átmeneti szabályok kerülnek bevezetésre.

Hatályba lépés: 2023. január 1.

2026. december 31-ig meghosszabbításra került a fordított áfa alkalmazása meghatározott termékek és szolgáltatások esetében. Az érintett termékek közé tartozik a gabonatermékek, valamint a vas- és acélipari termékek értékesítése is.

Hatályba lépés: 2023. január 1.

3.3 E-nyugta ⁽¹³⁾

A jogszabálmódosítás előkészíti az elektronikus nyugta bevezetését, ezzel megújulhat a pénztárgéprendszer is. A digitalizációval haladva, valamint az érintkezésmentes vásárlást elősegítve a jogszabálmódosítás kiterjeszti a nyugtaadatokra vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettséget azokra az esetekre is, amikor a nyugtát hatóság által engedélyezett, pénztárgéptől eltérő technikai megoldással (akár elektronikusan) állítják ki. Ez azt jelenti, hogy bevezetésre kerül az e-számla után az e-nyugta is. A részletszabályok később kerülnek kidolgozásra.

Hatályba lépés: 2022. november 24.

3.4 Távértékesítés ⁽¹⁴⁾

A törvénymódosítás következtében az Áfa tv. úgy kerül kiegészítésre, hogy ha az alanyi adómentes adóalany által teljesített Közösségen belüli távértékesítés vagy az import távértékesítés külföldön adóztatandó, akkor az alanyi adómentesség nem alkalmazható, így ezen bevételeket figyelmen kívül kell hagyni az alanyi adómentesség értékhatárának számítása során is. Ezen ügyletek esetében az adózó az előzetesen felszámított adót, import-áfát a levonásra vonatkozó egyéb feltételek teljesítése mellett levonásba helyezheti. A módosítás értelmében ezek a szabályok a 2022. január 1-jén vagy azt követően teljesített ügyletekre alkalmazandók.

Hatályba lépés: 2022. november 24.

§ (13) 2007. évi CXXVII. tv. – 260.§ (1) e)-h)

(14) 2007. évi CXXVII. tv. – 193.§ (1) d), 195.§ (2), (4); 356.§

3.5 Új építésű lakóingatlanok kedvezményes áfa-ja ⁽¹⁵⁾

A veszélyhelyzet ideje alatt Kormányrendeletben került szabályozásra az új építésű lakóingatlanokra vonatkozó kedvezményes 5%-os áfa-kulcs alkalmazhatósága 2024. december 31-ig. A mostani adócsomag törvényi szintre emeli ezt.

A törvénymódosítás tartalmaz egy átmeneti rendelkezést is, ami azt jelenti, hogy 2024. december 31-ét követően is, 2028. december 31-ig alkalmazható a kedvezményes adómérték abban az esetben, ha az építési engedély legkésőbb 2024. december 31. napján véglegessé vált, vagy az építést ezen időpontig bejelentették az egyszerű bejelentés szabályai szerint.

Hatályba lépés: 2025. január 1.

4. KISVÁLLALATI ADÓ (KIVA)

4.1 Áttérési szabályok ⁽¹⁶⁾

A kisvállalati adó egy olyan, 2013. óta választható adónem, amely a meghatározott feltételeket teljesítő társaságok számára kedvezőbb adózást biztosít. A KIVA adózási módra áttérni abban az esetben lehet, ha az általános feltételeket (árbevétel, foglalkoztatottak száma stb.) és a speciális feltételeket is teljesíti az áttérni kívánó társaság.

Ezen speciális feltételekben történt változtatás a mostani jogszabálmódosítás keretében. E szerint az áttérést megelőző adóévben társasági adó hatálya alá tartozó társaságnak vizsgálni kell az ún. kamatlevonás-korlátozási szabályokat, és amennyiben végrehajt ilyet, akkor a KIVA-t nem választhatja.

4.2 KIVA-alanyiság megszűnése ⁽¹⁷⁾

Kiegészültek a KIVA-alany megszűnésének szabályai is. Ez alapján megszűnik a KIVA-alanyiság, ha az adóalanynak a társasági adótörvény szerinti

- kamatlevonás-korlátozási szabályok alapján vagy
- speciális tőke kivonási vagy adóelkerülésre vonatkozó szabályok alapján adóalap-korrekciót kellene végrehajtania.

Mindkét esetben a KIVA-alanyiság az adóév első napját megelőző nappal szűnik meg.

§ (15) 2012. évi CXLVII. tv. – 358.§

(16) 2012. évi CXLVII. tv. – 16.§ (2) g) (17) 2012. évi CXLVII. tv. – 19.§ (5) l) és m)

4.3 Átlagos statisztikai létszám ⁽¹⁸⁾

Módosításra került a KIVA-szabályozásban fontos szerepet játszó személy jellegű ráfordítások kapcsán alkalmazandó átlagos statisztikai létszám meghatározási metódus is. Az eddigi módszer szerint az átlagos statisztikai létszám meghatározáshoz a KSH munkaügyi-statisztikai adatszolgáltatáshoz kiadott útmutató 2009. január 1-jén hatályos szabályait kellett alkalmazni. Jövőre az adóév első napján hatályos KSH-kiadványt kell majd figyelembe venni.

KIVA-szabályok hatályba lépése: 2023. január 1.

5. HELYI IPARÚZÉSI ADÓ (HIPA)

5.1 Egyszerűsített adóalap-meghatározás ⁽¹⁹⁾

A hatályos helyi adó törvény – iparúzési adóra vonatkozó része – többféle egyszerűsített iparúzési adómeghatározást ismert. Ezt egységesíti a módosítás, amely szerint az egyszerűsített adómegállapításra jogosultak köre azok az ún. kisvállalkozók, akik éves – 12 havi vagy erre napok szerint arányosított – jövedelme nem haladja meg a 25 millió forintot (speciális kiskereskedelmi tevékenységet végző átalányadózóknak esetében a 120 millió forintot). A 25 millió árbevétel alatt három bevételsávot alakítottak ki, és ehhez rendeltek egy fix adóalap-összeget. Az egyszerűsített adómegállapítás eredményeként az adózónak nem kell a HIPA adóalapcsökkentő tételekkel (így pl. ELABE, anyagköltség, közvetített szolgáltatás és alvállalkozói teljesítés stb.) foglalkoznia.

A sávok és a hozzárendelt adóalapok a következők:

Éves árbevétel (Ft)	Adóalap (Ft)
0-12 000 000	2 500 000
12 000 001 – 18 000 000	6 000 000
18 000 001 – 25 000 000	8 500 000

(18) 2012. évi CXLVII. tv. – 2.§ 1)

(19) 1990. évi C. tv. – 39/A.§

(20) 1990. évi C. tv. – 39.§ (11)

(21) 2014. évi XXII. tv. – 5/A.§

A fentiek alapján nem kell a kisvállalkozónak az adóalapot megosztania a „szokásos” módszerrel, ha több önkormányzat területén is van illetősége, mivel minden illetékes önkormányzathoz azonos nagyságú adóalap fog tartozni.

Az egyszerűsített megállapítás előzetes bejelentés alapján választható, egy teljes évre szól, így év közben nem lehet eltérni tőle, de az évet követően választhatja a kisvállalkozó, hogy a következő évre az általános szabályok szerint akarja megállapítani az iparúzési adóját. Mindaddig, míg a kisvállalkozó (éves) árbevétele nem vált sávot, addig nincs adóbevallási kötelezettsége. Adóelőleget évente 1 alkalommal, az adóév 5. hónapjának utolsó napjáig fizet, a sávnak megfelelően.

Hatályba lépés: 2023. január 1.

5.2 Kapcsolt vállalkozások közötti árak miatti kiigazítás kezelésének változása ⁽²⁰⁾

A jelenleg hatályos szabályozás szerint, ha a kapcsolt felek közötti árakban utólagosan kiigazítás (ún. transzferár-korrektív) történik – aminek eredménye az adóalap csökkenése –, úgy ennek iparúzési adóalapban történő elismertése csak egy megfelelő, kapcsolt fél által kiállított igazolás birtokában tehető meg érvényesen. Ebben az igazolásban a kapcsolt félnek azt kell igazolnia, hogy ő az iparúzési adóalapját a korrekcióval egyező mértékben megnöveli. Abban az esetben, ha a kapcsolt fél nem magyar, arról kell nyilatkoznia, hogy az őt terhelő, külföldi iparúzési adónak megfelelő adóalapban vagy – iparúzési adó hiányában – a saját társasági (ezzel megegyező) jövedelemadószámolójában el növelő tételként ezt az összeget. Figyellemmel, hogy az iparúzési adó meglehetősen egyedi, „magyarspecifikus”, így a korrekcióra jellemzően a külföldi fél társasági adójában került sor. Ugyanakkor előfordulhat olyan eset, amikor a korrekció külföldi kezelése során nem az iparúzési adóban elismert költség kerül korrigálásra (hanem pl. személyjellegű ráfordítás), és így az igazolás jogszerű kiadása kérdésessé válik. A módosítás szerint az igazolás ebben az esetben is jogszerűen kiadható és az iparúzési adóalap csökkenthető.

Hatályba lépés: 2023. január 1.

6. REKLÁMADÓ ⁽²¹⁾

A reklámadó-kötelezettség 2019. július 1-je és 2022. december 31-e között felfüggesztésre került azzal, hogy ezen időszakra az adó mértékét 0%-ban határozták meg minden érintett esetében. A módosítás a végdátumot tolja el egy évvel, 2022. december 31-ről 2023. december 31-re.

Hatályba lépés: 2022. november 24.

7. PÉNZÜGYI TRANZAKCIÓS ILLETÉK ⁽²²⁾

A törvénymódosítás eltörli a diákhitelezés folyósításakor felmerülő tranzakciós illetékkötelezettséget.

Hatályba lépés: 2022. november 24.

8. SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ ⁽²³⁾

Magyarországon 2014 óta egyre több külföldi filmprodukciónak készül, nem kis részben a kormányzat által bevezetett filmes adókedvezmények miatt. Ennek az adókedvezménynek az egyik oldalága az szja-ban megjelenő speciális egyszerűsített adózási mód a filmprodukciónak külföldi előadóművészei és a stábtagnak számára. Az szja mellett azonban a szociális hozzájárulási adókötelezettség is felmerül ennél a meghatározott célcsoportnál, speciális mentesítő feltétellel, azaz ha valamely EGT-állam vagy Svájc a fennálló társadalombiztosítását igazolta, akkor az illető mentesül a szociális hozzájárulási adó megfizetése alól.

A mostani módosítás eredményeként kibővül a mentesíthető országok köre azon országokkal, akikkel Magyarország ún. szociálbiztonsági egyezményt kötött a múltban. Ezeket az egyezményeket a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő tartja nyilván [ezen a linken](#).

Hatályba lépés: 2023. január 1.

9. TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS

Foglalkoztatói fogalom ⁽²⁴⁾

A társadalombiztosítási törvényben a foglalkoztató egy alapvető szinten megjelenő entitás, pontos definícióját a törvény tartalmazza. Az őszi adótörvények módosítása szerint ezt a foglalkoztatói definíciót egészíti ki a jogalkotó. A kiegészítés a társaságok közötti munkavállaló kirendelésére és a kirendelés kapcsán a költségviselő személyére vonatkozik, természetesen járulékfizetési szempontból.

Értelmezésünk szerint a módosítás alapján az olyan konstrukciókban, ahol az érintett felek úgy állapodnak meg, hogy a biztosított kirendelt munkavállaló munkabérét, egyéb juttatásait a fogadó cég fizeti meg, ott is az eredeti kirendelő munkáltató marad a foglalkoztató és ő rendezi a járulékokat.

Hatályba lépés: 2023. január 1.

§ (22) 2012. évi CXVI. tv. – 3.§ (4) j)

(23) 2018. évi LII. tv. – 5.§ (4a)

(24) 2019. évi CXXII. tv. – 4.§ 4.10.

10. ILLETÉK

10.1 Ingatlanátruházás kapcsolt felek között ⁽²⁵⁾

Megszűnik az illetékmentessége az olyan kapcsolt cégek közötti ingatlantranzakcióknak, ahol a vagyonszerző előző évi nettó árbevételének kevesebb, mint 50%-a származik ingatlanügyletekből.

A vagyonszerző a fizetési meghagyás véglegessé válásáig nyilatkozik az illetékmentesség feltételének teljesüléséről. Amennyiben a nyilatkozatban vállaltak nem teljesülnek, úgy az illetéket 50%-kal növelten kell megfizetni.

Javaslat: Érdemes megfontolni azon adóalanyoknak, akik most tervezik a cégcsoportjuk átalakítását, és az egyik cégben egy nagyobb értékű ingatlan van, melyet szeretnének másik céghez csoportosítani, hogy még az idén végezzék el a szükséges teendőket.

Hatályba lépés: 2023. január 1.

10.2 Vagyonkezelő alapítványokat érintő módosítások ⁽²⁶⁾

Illetékmentes lesz

- a vagyonkezelő alapítvány kedvezményezettként történő vagyonszerzése, valamint
- a különleges munkavállalói rész tulajdonosi program (KMRP) szervezetnek juttatott vagyoni juttatás mellett az azt kezelő vagyonkezelő alapítvány részére teljesített juttatás is, amennyiben az a juttatónál társasági adó szempontból elismert ráfordításnak minősül.

Hatályba lépés: 2023. január 1.

10.3 Illetékbélyeg megszűnése ⁽²⁷⁾

2024. január 1-jével megszűnik az illetékbélyeg. A korábban megvásárolt, de fel nem használt illetékbélyegeket ellenértékét 2029. december 31-ig lehet visszakérni. A visszatérítés az ügyfél lakóhelye (székhelye) szerint illetékes állami adóhatóságnál kérhető.

Hatályba lépés: 2023. január 1.

§ (25) 1990. évi XCIII. tv. – 26.§ (1) t); (23)-(26)

(26) 1990. évi XCIII. tv. – 17.§ (1a); 17/D.§ (1)

(27) 1990. évi XCIII. tv. – 94.§ (5); 102/D.§

11. ADÓZÁS RENDJE

11.1 Szokásos piaci ár megállapítására irányuló eljárás ⁽²⁸⁾

Már a nyári PS SME INFO Nr.2022-02-ben beszámoltunk a szokásos piaci ár megállapítására irányuló eljárás változásairól. A törvénycsomag további módosítást vezet be, mégpedig akként, hogy a 2023. január 1-je után indult eljárásokban a két- és többoldalú eljárásnál a külföldi állam illetékes hatóságával az egyeztetést a kérelem benyújtásától számított kettő év alatt be kell fejezni, a határidő indokolt esetben egy évvel meghosszabbítható.

Hatályba lépés: 2023. január 1.

11.2 Nagyösszegű adóhiánnyal és adótartozással rendelkező adózók ⁽²⁹⁾

Újdonságként kerül bevezetésre, hogy az adóhatóság lekérdezési felületet fog biztosítani a nagyösszegű adóhiánnyal és adótartozással rendelkező adózókról. Ettől függetlenül a NAV havi közzétételi kötelezettsége nem fog változni.

Hatályba lépés: 2022. november 24.

12. ADÓIGAZGATÁS

Igazolási kérelem szigorítása ⁽³⁰⁾

Abban az esetben, amennyiben az igazolási kérelmet elutasító döntéssel szembeni fellebbezésre nyitva álló határidőt elmulasztja a jogosult, akkor további igazolási kérelemnek nincs helye.

Hatályba lépés: 2022. december 24.

13. EGYÉB TÖRVÉNYEK MÓDOSÍTÁSA

Pénzügyi számlák automatikus információcseréje ⁽³¹⁾

Magyarország csatlakozott ahhoz az OECD-kezdeményezéshez, aminek keretében a csatlakozó országok adóhatóságai automatikus adatcserét hajtanak végre azon pénzügyi számlákkal kapcsolatban, amelyek az érintett országok illetősége szerinti alanyokra vonatkoznak. Az eredeti megállapodásban foglalt országokhoz időközben újak csatlakoztak, így a törvénymódosítás az új csatlakozó országok nevét veszi fel az eredeti törvény mellékletébe.

Hatályba lépés: 2023. január 1.

§ (28) 2017. évi CL. tv. - 175.§

§ (29) 2017. évi CL. tv. - 264/A.§

§ (30) 2017. évi CLI. tv. - 53.§ (7)

§ (31) 2015. évi CXC. tv. - 1. melléklet

Országokénti jelentés ⁽³²⁾

Szintén az OECD BEPS kezdeményezés része az ún. országokénti jelentés, amelyhez újabb országok csatlakoztak, akiknek a nevét a vonatkozó jogszabályba fel kell venni.

Hatályba lépés: 2023. január 1.

14. ÚJABB EXTRAPROFITADÓ-TEHER KERÜLT ELFOGADÁSRA

14.1 Energiaszektor ⁽³³⁾

A kormány 2022. november 9-én új rendeletet hozott, amely módosítja a korábbi extraprofit adókról szóló 197/2022. (VI. 4.) Kormányrendeletet. A módosítás keretébe a korábbi rendelet alapján megadóztatott szektorok (energia-, légitözlekedési, biztosítási, bankágazat) adóalanyai mellé egy speciális új adóalanyi kör is bekerült. Az új adóalanyi kört azok az erőművek adják, amelyek ún. kiegyenlítő szabályozási kapacitást nyújtanak az átviteli rendszerirányító (MAVIR) felé. Az új rendelet szerint, aki ilyen tevékenységet végez (illetve végzett) 2022. január 1-jétől a rendelet adóalanyává válik függetlenül attól, hogy belföldi vagy külföldi adóalanyról, illetve Magyarországon regisztrált vagy nem regisztrált alanyról van szó.

Adókötelezettség

A jogszabály szerint az adóalanyoknak visszamenőlegesen a 2022. január 1. és 2022 november 30. (azaz a rendelet hatálybalépése hónapjának utolsó napja) közötti időszakra is kell már adót fizetni, amennyiben az adóalanyok ezen időszakban kiegyenlítő szabályozási kapacitást nyújtottak a MAVIR felé.

Az adóalanyoknak a visszamenőleges időszakra kalkulált adóalapra meghatározott 13%-os különadó 50%-át az 2022. december 20-ig kell megfizetniük, a másik 50%-ot 2023. február 20-ig.

2022 december 1-jétől a különadót – ami 2023-ban az adóalap 10%-a lesz – már nem az adóalanyok vallják be és fizetik meg, hanem onnantól a MAVIR maga vonja le a kiegyenlítő kapacitást nyújtó erőmű szolgáltatási ellenértékéből, és maga fizeti be havonta a költségvetésbe.

§ (32) 2017. évi XCI. tv. - 1. melléklet

§ (33) 459/2022 (XI.9) Kormányrendelet

Regisztrációs kötelezettség

Az új rendelet szerint az adókötelezettséghez – akinél persze felmerült vagy felmerülhet majd a jövőben – a Magyarországon nem regisztrált adóalanyoknak be is kell jelentkezniük az adóhatóság felé 2022. december 15-ig, természetesen, ha 2022-es időszakra merült fel egyáltalán ilyen különadókötelezettsége a külföldi adóalanyoknak.

Annak a külföldi adóalanyoknak, aki 2022 december 1-jét követően nyújt a MAVIR felé kiegyenlítő szabályozási kapacitást, és így kerül jelen különadórendelet hatálya alá, a rendelet hatálya alá kerülést követő hónap 1. napjáig kell bejelentkezni a NAV-hoz.

Hatályba lépés: első alkalommal a 2021. december 31-ét követően kezdődő adóévre kell alkalmazni.

14.2 Légitársaságok ⁽³⁴⁾

Szintén november 9-én született meg a légitársaságokat érintő különadó (hozzájárulás) módosításáról szóló kormányrendelet, amely az egy ülésre jutó szén-dioxid kibocsátási mértékhez köti a hozzájárulás összegét.

A hozzájárulás mértéke:

Utazó végleges úticélja	Egy ülésre jutó CO ₂ kibocsátás mértéke (kg)	Hozzájárulás összege (Ft)
Európa	CO ₂ < 10,5	2,700
	10,5 < CO ₂ < 17,5	3,900
	17,5 < CO ₂	5,100
Európán kívül	CO ₂ < 10,5	6,800
	10,5 < CO ₂ < 17,5	9,750
	17,5 < CO ₂	12,700

A szén-dioxid kibocsátás mértékét a légi járművet üzemeltető légitársaság havonta – minden következő hónap 5. napjáig – megküldi a hozzájárulás megfizetésére kötelezett, földi kiszolgálást végző szervezetnek. Amennyiben ez az információ nem kerül megküldésre, akkor a hozzájárulás mértéke az úticél függvényében a legmagasabb összeg.

Hatályba lépés: 2023. január 1.

 (34) 452/2022 (XI.9) Kormányrendelet

15. SZÁMVITELI TÖRVÉNY

15.1 Elszámolási szabályt is érintő módosítások

15.1.1 Várható támogatások aktív időbeli elhatárolása ⁽³⁵⁾

A számviteli törvény korábbi módosítása lehetővé teszi a támogatások várható, még el nem számolt összegének aktív időbeli elhatárolását, amennyiben a vállalkozó bizonyítani tudja, hogy teljesíteni fogja a támogatáshoz kapcsolódó feltételeket, és valószínű, hogy a támogatást meg fogja kapni. A jelenlegi törvénymódosítás pontosítja, hogy a várható támogatást csak a támogatások terhére már elszámolt költségek (ráfordítások) mértékéig lehet aktív időbeli elhatárolásként kimutatni.

Hatályba lépés: a 2022-ben kezdődő üzleti évre alkalmazható, a 2023-ban kezdődő üzleti évre kötelezően alkalmazandó.

Példa:

A vállalkozás 2022-ben előfinanszírozás keretében támogatási előleget kapott 100 millió Ft értékben. A támogatáshoz tartozó elszámolás 2023-ban fog megtörténni. 2022-ben a vállalkozás a támogatási előlegből 80 millió Ft nettó értékű eszközt szerzett be, amelyek értékcsökkenése 10 millió Ft volt 2022-ben, más támogatáshoz kapcsolódó költség nem merült fel az év során. A vállalkozó bizonyítani tudja, hogy teljesíteni fogja a támogatáshoz kapcsolódó feltételeket és valószínű, hogy a támogatást meg fogja kapni.

Könyvelési lépések 2022-ben a támogatással és a felmerülő költségekkel kapcsolatban:

Tartozik	Követel	Összeg	Megnevezés
38 – Elszámolási betétszámlák	47 – Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	100 millió Ft	Támogatási előleg folyósítása
57 – Terv szerinti értékcsökkenés	13 – Műszaki gépek, berendezések terv szerinti értékcsökkenése	10 millió Ft	Terv szerinti értékcsökkenés elszámolása
39 – Aktív időbeli elhatárolás	96 – Egyéb bevétel	10 millió Ft	Várható, még el nem számolt támogatás elhatárolása

 (35) 2000. évi C. tv. – 33.§ (7)

15.1.2 Eredménytartalék változása a vagyonmérlegben ⁽³⁶⁾

A hatályos előírások rendelkeznek arról, hogy átalakulás során mely tételekkel változhat a jogelődnél kimutatott eredménytartalék összege a vagyonmérlegben. E rendelkezések kiegészítésre kerültek az időközben hatályba lépett eredménytartalékokat érintő törvényi változásokkal, így eredménytartalékokat érint az átalakulás miatti adóra képzendő tartalék összege, illetve a korábbi pótbefizetés elengedésének eredménytartalékban történő elszámolása.

Hatályba lépés: a 2022-ben kezdődő üzleti évre alkalmazható, a 2023-ban kezdődő üzleti évre kötelezően alkalmazandó.

15.1.3 Intézményi formában működő szervezetekben lévő vagyoni részesedés ⁽³⁷⁾

A számviteli törvény jelenleg nem tekinti tulajdoni részesedésnek az intézményi formában működő szervezetekben lévő vagyoni részesedést. A módosítás értelmében az egészségügyi, szociális, kulturális és oktatási intézményekben lévő vagyont tulajdoni részesedésként kell kimutatni, úgy, hogy első alkalmazáskor a korábban értékkel ki nem mutatott részesedést a tulajdonolt intézmény legutolsó beszámolójának mérlegében szereplő saját tőke értékének megfelelő értéken kell nyilvántartásba venni a tőketartalékkal, illetve annak megfelelő tőkelemmel szemben.

A későbbiekben megszerzett vagyoni részesedés bekerülési értékére vonatkozóan az általános szabályokat kell alkalmazni a számviteli törvény 49.§ (3)-(7) pontjai alapján.

§ (36) 2000. évi C. tv. – 140.§ (7) (37) 2000. évi C. tv. – 27.§ (4a); 49.§ (8); 54.§ (12); 177.§ (87)

Értévesztés elszámolása esetén a tulajdonolt egészségügyi, szociális, kulturális és oktatási intézmény legutolsó beszámolójának mérlegében szereplő saját tőkeérték is figyelembe vehető, mint a vagyonrészesedés piaci értéke.

Hatályba lépés: A 2022-ben kezdődő üzleti évre alkalmazható, a 2023-ban kezdődő üzleti évre kötelezően alkalmazandó.

15.2 Egyéb kiegészítések, pontosítások

15.2.1 Jogutódlással létrejövő társaságok egyszerűsített éves beszámolóra és könyvvizsgálati kötelezettségre vonatkozó értékhatára ⁽³⁸⁾

A számviteli törvénybe hiánypótló jelleggel bekerült, hogy az új, de kiválással létrejövő társaságok esetén a jogelőd nélkül alapított társaságokra alkalmazandó előírásokkal megegyezően kell eljárni az egyszerűsített éves beszámolóra és könyvvizsgálati kötelezettségre vonatkozó értékhatárok vizsgálatánál.

Ennek értelmében, ha az üzleti évet megelőző két üzleti év egyikének vagy mindkettőnek az adatai hiányoznak vagy csak részben állnak rendelkezésre, akkor a tárgyévi várható adatokat és – ha van – a megelőző (első) üzleti év (éves szintre átszámított) adatait kell figyelembe venni.

Hatályba lépés: a 2022-ben kezdődő üzleti évre alkalmazható, a 2023-ban kezdődő üzleti évre kötelezően alkalmazandó.

15.2.2 Pénzügyi lízing rövidlejáratú része ⁽³⁹⁾

Egyértelműsítésre került, hogy a pénzügyi lízing tárgyévét követő évben esedékes törlesztő részletét a rövidlejáratú kötelezettségek között kell kimutatni.

Hatályba lépés: a 2022-ben kezdődő üzleti évre alkalmazható, a 2023-ban kezdődő üzleti évre kötelezően alkalmazandó.

15.2.3 Egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő melléklete ⁽⁴⁰⁾

Az egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő mellékletét minimális információtartalommal kell elkészíteni. A módosítás értelmében, amennyiben az egyszerűsített éves beszámolót készítő vállalkozó él a számviteli törvény azon lehetőségével, mely szerint a könyvvizsgáló nyilatkozata mellett el lehet térni a törvény rendelkezéseitől, akkor ezt az általános előírások szerint be kell mutatni a kiegészítő mellékletben.

Hatályba lépés: a 2022-ben kezdődő üzleti évre alkalmazható, a 2023-ban kezdődő üzleti évre kötelezően alkalmazandó.

§ (38) 2000. évi C. tv. – 9.§ (5a), 155.§ (4a)

(39) 2000. évi C. tv. – 42.§ (5) (40) 2000. évi C. tv. – 96.§ (4b)

15.2.4 A beszámolót IFRS szerint készítő vállalkozások adatszolgáltatási kötelezettsége ⁽⁴¹⁾

Az éves beszámolóját IFRS-ek szerint összeállító vállalkozóknak a számviteli törvény VI/A. fejezete szerint a kormányok részére fizetett összegekről szóló jelentésre, illetve a VI/B. fejezete szerint a társaságiadó-információkat tartalmazó jelentésre vonatkozó előírásait is alkalmaznia kell.

Hatályba lépés: a VI/A. fejezet a 2022-ben kezdődő üzleti évre alkalmazható, a 2023-ban kezdődő üzleti évre kötelezően alkalmazandó, a VI/B fejezetet a 2024. június 22-én vagy azt követően induló üzleti évre vonatkozóan kell alkalmazni.

15.2.5 A könyvvizsgálói jelentés társaságiadó-információra vonatkozó kiegészítése ⁽⁴²⁾

A könyvvizsgálói jelentésnek tartalmaznia kell a könyvvizsgáló nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy az adott üzleti évben a megelőző üzleti évre vonatkozóan a vállalkozó köteles volt-e társaságiadó-információ jelentést közzétenni. Amennyiben igen, a könyvvizsgálónak arról is nyilatkoznia kell, hogy a vállalkozó ezt a jelentést a számviteli törvény vonatkozó előírásainak megfelelően tette közzé.

Hatályba lépés: a 2024. június 22-én vagy azt követően induló üzleti évre vonatkozóan kell alkalmazni.

15.2.6 Létszám fogalma ⁽⁴³⁾

A számviteli törvényben szereplő „átlagos létszám” kifejezés értelmezése gyakorlati kérdéseket vetett fel. A jelenlegi módosítás ezt az értelmezési problémát hivatott megoldani azzal, hogy az „átlagos létszám” kifejezést az „átlagos statisztikai állományi létszám” kifejezésre cseréli.

Létszámfogalmak tekintetében a „3/2010. (IV. 2.) KSH közlemény a főbb munkaügyi statisztikai fogalmakról és azok definícióiról” című kiadványban találunk útmutatást [\(itt\)](#)

Hatályba lépés: a 2022-ben kezdődő üzleti évre alkalmazható, a 2023-ban kezdődő üzleti évre kötelezően alkalmazandó.

(41) 2000. évi C. tv. – 114/I.§ (3)-(4)

(42) 2000. évi C. tv. – 156.§ (5) p)

(43) 2000. évi C. tv. – 91.§ a), 96.§ (4); 133.§ (4) c); 116.§ (4)

